

Financial Risk&Regulation

Módosul a CRR, az Európai Bizottság bankszabályozási válasza a koronavíruskrízisre

Hírlevél – 2020. július

A Covid-19 világjárvány és a megfékezésére irányuló rendkívüli intézkedések súlyos gazdasági és pénzügyi sokkot idéztek elő. A gazdasági szereplők az ellátási lánc akadozásával, az üzletek bezárásával, a határátlépés megnehezülésével, munkanélküliséggel és jövedelemcsökkenéssel szembesülnek. A gazdaság támogatására számos uniós és tagállami intézkedéscsomag született, ezt egészíti ki a mostani CRR módosítás, amely a pénzügyi stabilitás és a gazdasági növekedés megőrzését tűzte ki céljává. A változtatások felölelik az IFRS 9 értékvesztés korrekciókat, a tőkeáttételi ráta szabályait, továbbá a szabályozás az állampapír-portfólióhoz kapcsolódó kedvezményeket vezet be és előrehozza a CRR2 egyes intézkedéseit. Ilyen utóbbi például a KKV-szorzó módosítása, az infrastruktúra beruházásokra vonatkozó 0,75-os szorzó, valamint a nyugdíjasoknak vagy munkavállalóknak nyújtott hitelek kedvezményes kockázati súlya.

IFRS 9 szerinti értékvesztés korrekciója a CET1-ben

Az IFRS 9 szerint számolt értékvesztések a Covid-19 világjárvány okozta válság következtében jelentősen megnövekedhetnek, ami hozzájárulna a szavatolótőke prociklikus viselkedéséhez. Ugyan az IFRS 9 keretében is biztosított valamennyi rugalmasság, ideértve például a hosszú távú gazdasági tendenciák kellő súllyal való figyelembevételét, azonban a becslések point-in-time jellege miatt az értékvesztések prociklikussága fennmarad. Mivel ez akadályozhatja a fiskális és monetáris politikai célok elérését, ezért indokoltnak tartják az uniós hatóságok a **CET1 tőke értékvesztés-korrekciók átmeneti periódusának kiterjesztését**.

Az átmeneti időszak vége a korábbi 2022-ről 2024-re tolódik, ezzel egyidejűleg a korrekciós

képlet is átalakul. Az értékvesztés-szintek változása továbbra is megvan bontva a sztenderd és IRB módszertan alatt értékelt kitétségekre, **viszont a korábbi kettő időbeli megbontás helyett már hárommal kell számolni**. Ráadásul a korrekciós tényezőből is kétfajta lesz, amelyek eltérő mértékűek és időbeli lefolyásúak.

Kedvezmények az állampapír-portfólióra

Jelentős átmeneti kedvezmény, hogy a lehetőség van **az állampapírokhoz, és bizonyos állami szereplőkkel szembeni kitétségekhez köthető 2019.12.31 után keletkezett egyéb átfogó eredmény figyelmen kívül hagyására a CET1 tőke számításakor**. A változtatás célja az állampapír portfólión elszenvedett veszteségek okozta tőkecsökkenés ellensúlyozása. A kedvezmény 2020 végéig teljes mértékű, utána csökken és 2022 után nem alkalmazható.

Visszahozta a módosítás a korábbi átmeneti szabályt, amely alapján a **hazaitól eltérő, de uniós devizanemben kibocsátott állampapírok** (pl.: EUR-ban kibocsátott magyar állampapír) kedvezőbb elbírálásban részesülnek. Ezek alapján 2022 végéig 0%-os kockázati súly vonatkozik rájuk, és 2023-ig a nagykockázati limit is magasabb lesz. A kedvezményeket fokozatosan (2 év alatt) vonják ki a későbbi években.

Tőkeáttételi ráta enyhítések

A tőkeáttételi ráta számításakor **2021.06.27-ig figyelmen kívül hagyhatók a központi banki kitettségek**, ideértve a tartalékokat és bankjegyeket is. Ennek feltétele, hogy a központi bank ezt indokoltnak tekintse a monetáris politika végrehajtása szempontjából, illetve az egyéb mennyiségi és minőségi megkötések mellett nyilvánosságra kell hozni a mentességek nélkül számolt mutató értékét is.

A tőkeáttételi ráta számításakor előrehozták a **szokásos módon történő vételek és eladások kitettségértékének** kapcsolódó kedvezményes alkalmazást. Ennek megfelelően a kötési időpont szerinti elszámolást alkalmazó intézményeknek vissza kell görgetni az ezzel járó hatásokat. A pénz követeléseket és kötelezettségeket csak akkor lehet egymással kiegyenlíteni, ha az elszámolás DvP rendszerben történik, valamint az instrumentum a kereskedési könyvben van elszámolva.

Egyéb CRR módosítások

A piaci kockázati belső modellek szerves része a back-testing, amelyben most a válság miatt számos VaR-túllépés volt megfigyelhető. A Bizottság véleménye szerint ez számos esetben nem a belső modellek hibáira vezethető vissza, ezért **az illetékes hatóságoknak lehetőségük van a 2020-as VaR túllépések kizárására a back-testingből.**

Korábban a hivatalos exporthitel-ügynökségek által garantált vagy biztosított nem-teljesítő kitettségek élveztek mentességet a CET1 tőkéből való levonás kapcsán (nemteljesítő kitettségek elégtelen fedezetének alkalmazandó összege tekintetében). A módosítással ezt kiterjesztették a hasonló kockázatmérsékléssel rendelkező **nemzeti kormányok vagy más állami szervek által garantált nem-teljesítő kitettségekre is.**

CRR2 kedvezmények előrehozatala

A jelen módosítás érinti a CRR2 csomagot is, ahol a bevezetési határidőkben történt változás. 2020. június 27-ére előrehozták a következő intézkedések bevezetését.

– **A CRR2 bevezette a kedvezményes, 35%-os kockázati súlyt a nyugdíjasoknak és munkavállalóknak adott kölcsönökre (speciális szabályok betartása esetén)**, amelyek teljesítik

a fizetés módjára, biztosítottságra, jövedelemarányos törlesztőrészletre és futamidőre vonatkozó kritériumokat. Az említett speciális szabályok közé tartozik például, hogy a hiteltörlesztést a munkáltatónak le kell vonni a bérből és közvetlenül átutalnia a hitelező banknak.

- **A KKV-szorót az EU egy fontos eszköznek tartja az egészséges gazdasági vérkeringés fenntartása érdekében, ezért a CRR2 kiterjesztette ezt az eszközt.** A korábbi 1,5 millió EUR limit 2,5 millió EUR-ra emelkedett, és a limit fölött sem vész el a kedvezmény, csupán 0,85-re csökken a szorzó.
- **Az alapvető közszolgáltatásokat nyújtó vagy támogató fizikai struktúrák vagy létesítmények, rendszerek és hálózatok finanszírozásának támogatására a CRR2 0,75-ös szorzót vezetett be.** A használatának számos kritériuma van, az alacsony kockázatok és előre jelezhető cash-flow-k mellett vizsgálni kell a környezetvédelmi szempontokat is.

Emellett az EBA közelmúltban adta ki a prudensen értékelt szoftvereszközökre vonatkozó RTS konzultatív változatát, amely alapján **bizonyos esetekben mellőzni lehet a szoftverek CET1 tőkéből való levonását.** A konzultáció határideje július 9. volt, ami után még legalább néhány hónap lesz az EBA végleges tervezetének kidolgozása, és a Bizottság általi elfogadása. A korábbi tervektől eltérően a jogszabály az adoptálásától kezdve egyből hatályos lesz.

További könnyítés, hogy a **globálisan rendszerszinten jelentős intézményekre vonatkozó tőkeáttételi ráta puffer bevezetése 2023. január 1-re tolódik.**

A prudenciális keretrendszer működésének felülvizsgálataként, a Bizottság jelentést készít annak az indokoltságáról, hogy a **piaci zavarok alkalmával az illetékes hatóságok további jogkörökkel rendelkezzenek** a piaci kockázati belső modellek, valamint az intézmények általi kifizetések korlátozásának vonatkozásában.

A koronavíruskrízisre reagálva gyorsan hozott CRR módosítások kedvezőek a bankok számára, számos könnyítést tartalmaznak a tőkemegfelelés biztosítására és a hitelezési aktivitás fenntartására. Viszont ezzel összefüggésben lépéskényszerbe hozzák a bankokat, mivel a kedvezőbb prudenciális szabályok kihasználása már a 2020 II. negyedéves tőkeszámításban megtörténhet. Ennek azonban előfeltétele a gyors reakció, a kedvezmények igénybevétele sokszor erőforrás igényes feladat, amely átöleli a jogszabályi lehetőségek értékelését, a számítások megbízható elvégzését és bizonyos esetekben a felsővezetői döntéseket és felügyeleti kapcsolattartást.



Az **IFRS9 bevezetéssel kapcsolatos átmeneti rendelkezések meghosszabbítása** 2 évvel, a magas várható értékvesztések miatt.



Bizonyos **központi banki tartalékok kivétele a tőkeáttételi ráta hatálya** alól 1 éves időtávra, a szokásos tranzakciókra vonatkozó részletszabályok módosítása.



Az **állampapír-portfólió egyéb átfogó eredménye kihagyható a CET1 tőke számításakor**, ami mérsékelheti a szavatolótőke csökkenését.



A szoftvereszközöket bizonyos esetekben nem kell levonni a szavatoló tőkéből – Az RTS hamarabb hatályba lép, az EBA még dolgozik rajta.



A **hazaitól eltérő, de uniós devizanemben kibocsátott állampapírok** korábbi kedvezőbb kockázati súlya visszatér, 2022-ig 0%, utána 2 év alatt vezetik ki.



Fizetés vagy nyugdíj fedezettel rendelkező hitelekre alkalmazandó kedvezményes súlyozás (35%) korábbi bevezetése.



Minimum értékvesztési szint – az exporthitel ügynökségek mellett a **közszektor garantált és biztosított hitelek is kedvezményes kezelést** kapnak.



Új SME és infrastruktúra kedvezményes faktor bevezetésének előrehozatala.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes
partner

M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter
igazgató

M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Soltész József
menedzser

M: +36 70 370 1766
E: jozsef.soltesz@kpmg.hu

Wieder Gergő
menedzser

M: +36 70 333 1471
E: gergo.wieder@kpmg.hu

KPMG.hu



Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszzerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károktól, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást. A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2020 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátozott felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.